

уміння самостійно підходити до розв'язання педагогічних задач, що виникають у педагогічному процесі під час проходження практики.

Глибоке розуміння психології впливає на формування особистості студента як майбутнього вчителя, допомагає розвивати такі позитивні риси характеру як наполегливість, справедливість, щедрість, доброзичливість, чесність, принциповість.

Бібліографічні посилання

1. Козій, М. К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів [Текст] : метод. посібник: / М. К. Козій. – К.: видавництво Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 140 с.
2. Психологія [Текст] : підручник для педагогічних вузів / під ред. Г. С. Костюка. – К.: "Радянська школа", 1968. – 572 с.
3. Психологія [Текст] : підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; під ред. Ю. Л. Трофімова. – 3-тє вид. стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
4. Видра, О. Г. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : навч. посіб. / О. Г. Видра. – К.: видавництво Центр учбової літератури, 2011. – 112 с.

УДК 377.131

Л.М. Бивалькевич
асистент кафедри професійної освіти та безпеки життєдіяльності
Чернігівського національного педагогічного університету імені
Т.Г. Шевченка

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ТА СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Проблема розвитку творчих здібностей була і залишається однією з найважливіших проблем людського суспільства. Особливої актуальності вона набуває в сучасному суспільстві, бо освіта як ресурс науки, техніки і мистецтва зазнає сьогодні докорінних змін, пов'язаних з необхідністю безперервної адаптації до швидкозмінливих динамічних соціально-економічних умов. Крім того, це пов'язано з постійним збільшенням обсягу інформації, якою змушений оперувати сучасний фахівець у галузі, і процесом інтеграції наук, що вимагає від людини не тільки великих знань, але й більш високого творчого рівня розвитку мислення.

Сучасна система освіти орієнтується на підготовку молодого покоління

до реального життя, і в даний час, для того щоб бути затребуваним на ринку праці, випускникові середньої школи необхідно володіти самостійністю і оригінальністю мислення, вмінні самостійно отримувати і аналізувати знання в ході творчої дослідницької діяльності.

Таким чином, в результаті соціально-економічних перетворень, якісних змін цінностей і потреб сучасного суспільства, зміни типу пізнавального ставлення до світу значно зросло значення творчої діяльності.

Мета статті – провести аналіз наукових досліджень, присвячених проблемі підготовки педагогів до розвитку творчих здібностей учнів.

Аналіз попередніх досліджень та виклад матеріалу. У сучасній педагогічній науці накопичений значний досвід з підготовки майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей учнів. З метою узагальнення наукових результатів з даної проблеми проведемо аналіз останніх дисертаційних досліджень, що присвячені розвитку творчих здібностей в умовах навчально-виховного процесу.

С.Г. Коротеєв у своїх дослідженнях виявив основні методичні умови розвитку у студентів педагогічного вищого навчального закладу професійних якостей організатора технічної творчості учнів (диференціація навчального процесу щодо студентів, орієнтованих на організацію технічної творчості учнів; відбір учнів на основі цілісного вивчення особистості та з урахуванням індивідуальної спрямованості студентів на організаторську діяльність в сфері технічної творчості учнів; організацію творчого потенціалу учнів спеціально підібраними методиками тощо). Також автором наголошується на необхідності впровадження у процес навчання спецкурсу «Розвиток технічної творчості учнів» [1].

Н.А. Маліннікова, досліджуючи проблему підготовки майбутнього вчителя до розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання, розробила і реалізувала систему семінарських занять, присвячених питанням розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання, що дозволяють формувати готовність майбутнього вчителя до цієї діяльності, а також систему семінарських занять для вчителів загальноосвітніх шкіл, що сприяють систематизації та коригуванню їх знань і умінь з проблеми розвитку творчих здібностей учнів [2].

В проведеному дослідженні Л.К. Веретенніковою запропоновано систему підготовки майбутніх учителів до формування творчого потенціалу школярів, що реалізована за допомогою вирішення загальнопедагогічних завдань, на основі активного і свідомого використання теоретико-методологічних, методичних, практичних знань і умінь в галузі педагогіки й психології творчості, розвиваючих технологій. Розширила понятійно-термінологічний апарат теорії педагогічної освіти: введено поняття «готовність майбутнього вчителя до формування творчого потенціалу

школярів», уточнено поняття «творчий потенціал школяра» [3].

На основі проведеного дослідження О.С. Домінський запропонував використовувати нетрадиційні форми організації науково-технічної творчості (експериментально-конструкторське бюро, творчі загони, центри науково-технічної творчості тощо). Для організації технічної творчості, наголошує автор, слід розробити комплекс документації, яка забезпечена економічними, юридичними та іншими державними документами [4].

Л.І. Пташнік при організації проектно-технологічної діяльності майбутніх учителів трудового навчання в процесі технічного моделювання наголошує на необхідності формування: когнітивного, операційно-діяльнісного, потребнісно-мотиваційного компонентів готовності майбутніх фахівців [5].

У дослідженні Л.В. Вахідової розглядається важлива проблема обґрунтування педагогічних умов ефективної підготовки до творчої діяльності учнів у процесі вивчення основ наук у професійних училищах (інтегрований та особистісно-орієнтований підходи, проблемний метод) [6].

В.Ф. Бессараб стверджує, що сутність професійного вміння інженера-педагога полягає в тому, що: дане вміння широкопрофільне, сформоване з урахуванням виконання різноманітної діяльності; ці вміння узагальнені, інтегровані, що складаються з умінь здійснювати взаємозв'язок і базових предметних умінь. На основі досліджень розробив і апробував оригінальну систему організації творчої діяльності студентів із здійснення взаємозв'язку психолого-педагогічних і спеціальних дисциплін, основою якої є комплекс методів, засобів і форм, що складається з чотирьох груп компонентів: активних методів навчання, комплектування та реалізації педагогічної скарбнички, інваріантної структури вивчення спеціальних дисциплін, інтеграції знань і умінь дисциплін професійно-практичних циклів. Ця система забезпечує умови безперервного супутнього вивчення дисциплін цих циклів протягом усього часу навчання у вищому навчальному закладі: поєднання завдань творчого і репродуктивного характеру; застосування і взаємодоповнення алгоритмічного і евристичного стилів мислення; розвиток мотиваційної сфери при виконанні творчої навчально-пізнавальної діяльності студентів, адекватної майбутній професії. Ця система динамічна: спочатку відбувається формування узагальнених інженерно-педагогічних знань (знань способів виконання дій), а потім відбувається формування узагальнених професійних умінь (в процесі проведення ділових ігор «Взаємне опитування», «Теоретичне заняття», «Практичне заняття»), при проходженні практики та дипломного проектування) [7].

М.В. Мусійчук, розглядаючи проблему педагогічних умов ефективності розвитку творчих здібностей майбутніх учителів, запропонувала модель процесу розвитку творчих здібностей майбутніх

учителів, яка включає три взаємопов'язаних блоки: визначення мети (цілі задачі); організаційний (зміст, принципи, умови, етапи) оцінний (рівні, показники) [8].

В.А. Банніков доповнив наукові положення про сутність технічної творчості як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя технологій в сфері технічної творчості, що розглядається як педагогічний феномен, розвиток якого відбувається найбільш ефективно в процесі спеціальної професійної підготовки в педагогічному вищому навчальному закладі [9].

Досліджуючи проблему підготовки майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання, науковці наголошують на необхідності розробки та модернізації навчальних програм і методичних рекомендацій до курсів.

Наприклад Л.К. Веретеннікова розробила навчальні програми психолого-педагогічного тренінгу творчого мислення та поведінки, курсу «Педагогічна майстерність», «Психологія творчості і педагогіка», карту-схему педагогічних умінь [10]. О.І.Влазнев та С.П. Брагіна розробили й впровадили програму з курсу: «Основи технічної творчості» [11; 12]. Ф.А. Зуєва розробила навчально-методичні рекомендації для викладачів інженерно-педагогічних спеціальностей щодо виконання студентами самостійних практичних завдань з курсу «Технічні засоби навчання» [13].

Висновок. Проведений аналіз дисертаційних досліджень з проблеми підготовки майбутніх учителів(викладачів) до розвитку творчих здібностей учнів(студентів) дозволив визначити наступні напрямки роботи дослідників:

1. Використання компетентнісного підходу як основи вирішення проблеми підготовки учителів до розвитку творчих здібностей учнів(врахування крім комплексу знань та умінь, ще й певних особистісних характеристик (В.А. Банніков, М.В. Мусійчук, Л.І. Пташник).

2. Розробка педагогічних систем та моделей підготовки майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей учнів (В.Ф. Бессараб, С.П. Брагіна, Л.К. Веретеннікова, О.І.Влазнев, О.С. Домінський, Н.А. Маліннікова, М.В. Мусійчук).

3. Визначення умов, що сприяють підвищенню ефективної підготовки майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей учнів (Л.В. Вахідової, С.Г. Коротеєв, М.В. Мусійчук).

4. Удосконалення обґрунтування та розробка спецкурсів, їх поєднання, як напрямок підготовки студентів до розвитку творчих здібностей учнів (В.А. Банніков, Ф.А. Зуєва, С.Г. Коротеєв).

Перспективи подальших досліджень полягають у впровадженні компетентнісного підходу до підготовки майбутніх інженерів-педагогів до розвитку технічної творчості учнів професійно-технічних навчальних

закладів шляхом визначення педагогічних умов побудови моделі, в основі якої лежать спеціально розроблені спецкурси.

Бібліографічні посилання

1. Коротеев, С. Г. Развитие у студентов педвуза профессиональных качеств организатора технического творчества учащихся [Текст] : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Коротеев Сергей Григорьевич. – Армавир, 2000. – 255 с.
2. Малинникова, Н. А. Подготовка будущего учителя к развитию творческих способностей учащихся в процессе обучения [Текст] : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Малинникова Наталья Алексеевна. – Брянск, 2000. – 255 с.
3. Веретенникова, Л. К. Подготовка будущих учителей к формированию творческого потенциала школьников [Текст] : дис. ... док. пед. наук: 13.00.01 / Веретенникова Людмила Кузьминична. – Казань, 1997. – 340 с.
4. Домінський, О. С. Організація технічної творчості студентів вищих навчальних закладів у галузі радіоелектроніки [Текст] : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Домінський Олег Станіславович. – Вінниця, 1999. – 183 с.
5. Пташнік, Л. І. Організація проєктно-технологічної діяльності майбутніх вчителів трудового навчання в процесі технічного моделювання [Текст] : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Пташнік Леонід Іванович. – К., 2011. – 250 с.
6. Вахидова, Л. В. Подготовка учащихся профессиональных училищ к творческой деятельности в процессе изучения основ наук [Текст] : дис. ... кан. пед. наук: 13.00.08 / Вахидова Люция Вансеттовна. – Уфа, 2001. – 209 с.
7. Бессараб, В. Ф. Теория и практика подготовки инженера-педагога в агротехническом вузе на основе взаимосвязи психолого-педагогических и специальных дисциплин [Текст] : дис. ... док. пед. наук: 13.00.08 / Бессараб Василий Федорович. – Челябинск, 1999. – 348 с.
8. Мусийчук, М. В. Педагогические условия эффективности развития творческих способностей будущих учителей [Текст]: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Мусийчук Мария Владимировна. – Магнитогорск, 2000. – 195 с.
9. Банников, В. А. Техническое творчество как средство формирования профессиональной компетентности будущих учителей технологии в процессе их подготовки в педагогическом вузе [Текст]: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Банников Владимир Анатольевич. – Тула, 2008. – 197 с.
10. Веретенникова, Л. К. Подготовка будущих учителей к

формуванню творчого потенціалу школярів [Текст] : дис. ... док. пед. наук: 13.00.01 / Веретенникова Людмила Кузьминична. – Казань, 2000. – 340 с.

11. Влазнев, А. И. Теория и практика развития технического творчества студентов вузов [Текст] : дис. ... док. пед. наук: 13.00.01 / Влазнев Алексей Иванович. – Екатеринбург, 1997. – 370 с.

12. Брагина, С. П. Подготовка учителей технологии к деятельности по развитию творчества учащихся [Текст] : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Брагина Светлана Павловна. – Екатеринбург, 2008. – 181 с.

13. Зуева, Ф. А. Теория и практика развития технического творчества студентов вузов [Текст] : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Зуева Флора Акрамовна. – Челябинск, 1998. – 182 с.

І.В.Боднар
старший викладач циклу кримінально-правових дисциплін
Чернігівського юридичного коледжу ДПтС України,
підполковник внутрішньої служби

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПІДЗАКОННИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ТА ВІДБУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

Реформування державної каральної політики держави передбачає, поряд з оновленням кримінального та кримінально-виконавчого законодавства, перегляду і кримінально-процесуального законодавства, як одного з головних засобів забезпечення дотримання прав людини та громадянина, запобігання вчинення нових злочинів, забезпечення доказування по кримінальній справі і виконання вироку суду.

Не відповідність міжнародних норм в галузі захисту прав людини національному кримінально-процесуальному законодавству викликало необхідність суттєвих змін в цій сфері і, як наслідок стало прийняття суттєво оновленого Кримінально-процесуального кодексу України 13 квітня 2012 року.

Одним з найбільш актуальних проблемних питань кримінально-процесуального законодавства є застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою та строків тримання осіб в слідчих ізоляторах Державної пенітенціарної служби України. В новому кримінально-процесуальному кодексі України передбачено, на відміну від діючого, чітко передбачені дії посадових осіб, щодо обрання запобіжних заходів, а особливо